

EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 16.9.2011
C(2011) 6362 galīgā redakcija

KOMISIJAS IETEIKUMS

(16.9.2011)

**par pētniecības kopīgas plānošanas iniciatīvu "Veselīgas un produktīvas jūras un okeāni"
(2011/ES)**

KOMISIJAS IETEIKUMS

(16.9.2011)

par pētniecības kopīgas plānošanas iniciatīvu "Veselīgas un produktīvas jūras un okeāni" (2011/ES)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 181. pantu,

tā kā:

- (1) Eiropas krasta līnija ir 89 000 km gara¹, un to veido divi okeāni un četras jūras, un ES piekrastes reģionos tiek radīti aptuveni 40 % no IKP, kā arī tur dzīvo aptuveni 40 % iedzīvotāju², tie sniedz būtisku ieguldījumu galvenajās ekonomikas nozarēs, piemēram, jūras transportā un tirdzniecībā, jūras bioekonomikā, enerģētikā un tūrismā.
- (2) Komisija savā 2007. gada 10. oktobra paziņojumā "Integrēta Eiropas Savienības jūrlietu politika"³ norāda, ka integrēta jūrniecības politika palielinās Eiropas spēju risināt globalizācijas un konkurētspējas, klimata pārmaiņu, jūras vides pasliktināšanās, kuģošanas drošības un jūras drošības, kā arī energoapgādes drošības un ilgtspējības problēmas. Tā arī norāda, ka šādai politikai jāpamatojas uz izcilību jūras pētniecības, tehnoloģiju un jauninājumu jomā.
- (3) Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 17. jūnija Direktīvā 2008/56/EK, ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai jūras vides politikas jomā⁴, saistībā ar pieeju, kas pamatojas uz ekosistēmām, cilvēku darbības vadībai izvirzīts mērķis sasniegt vai saglabāt labu vides stāvokli jūras ūdeņos, kas nodrošinās, ka okeāni un jūras ir ekoloģiski daudzveidīgi un dinamiski, tīri, veselīgi un produktīvi. Šajā direktīvā, kuras mērķis ir nodrošināt Savienības turpmākās jūrniecības politikas vides pīlāru, noteikts, ka Kopienas līmenī pētniecības un izstrādes politikā būtu jāparedz atbalsts saistītai pētniecībai.
- (4) Komisija 2010. gada 3. marta paziņojumā "Eiropa 2020. Stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei"⁵ norāda, ka Savienībai jo īpaši būtu jāizmanto ES jūrniecības politikas ieguldījums, lai sasniegtu savus emisijas samazināšanas un

¹ "Implementing the habitats directive in marine and coastal areas", Eiropas Komisija, 1998, ISBN: 92-828-4276-2.

² EUROSTAT Statistics in focus, 38/2010, "Portrait of EU coastal regions".

³ COM(2007) 574 galīgā redakcija.

⁴ OV L 164, 25.6.2008., 19. lpp.

⁵ COM(2010) 2020.

bioloģiskās daudzveidības mērķus, risinātu jautājumus par pielāgošanos klimata pārmaiņām, katastrofu novēršanu un reaģēšanu, resursu efektīvāku izmantošanu un pasaules nodrošinātības ar pārtiku uzlabošanu.

- (5) Komisija 2008. gada 3. septembra paziņojumā "Eiropas stratēģija jūras zinātniskajai un tehniskajai pētniecībai. Saskaņota sistēma Eiropas Pētniecības telpā okeānu un jūru ilgtspējīgas izmantošanas veicināšanai"⁶ izvirza mērķi kopīgi plānot jūras zinātnisko un tehnisko pētniecību, ja tas ir pamatoti un to atbalsta attiecīgās dalībvalstis, un ir saskaņā ar principiem un mehānismiem, kas noteikti saistītajā Komisijas 2008. gada 15. jūlija paziņojumā "Ceļā uz pētniecības kopīgu plānošanu: Sadarbība kopīgu problēmu efektīvākai risināšanai"⁷.
- (6) Konkurētspējas padomes 2010. gada 26. maija iniciatīvu "Veselīgas un produktīvas jūras un okeāni" atzina par jomu, kurā kopīgas plānošanas pieeja sniegtu ievērojamu pievienoto vērtību dalībvalstu pašreizējiem, fragmentāriem centieniem pētniecības jomā⁸. Tāpēc savos secinājumos tā atzina nepieciešamību uzsākt kopīgas plānošanas iniciatīvu šajā jomā un aicināja Komisiju dot savu ieguldījumu tās sagatavošanā. Turklāt Padome vēlreiz apstiprināja, ka kopīga plānošana ir process, ko vada dalībvalstis, Komisijai iesaistoties vienīgi kā koordinatorei. Valstu veikto pētījumu analīze, kas atspoguļota dienestu darba dokumentā, apstiprina, ka vajadzīga labāka koordinācija, lai palielinātu pētījumu efektivitāti un ietekmi, kā arī lai izvairītos no pārklāšanās, izstrādājot kopīgas stratēģiskas pētniecības programmas.
- (7) Dalībvalstis ir apstiprinājušas dalību šādā kopīgas plānošanas iniciatīvā, nosūtot oficiālus saistību rakstus.
- (8) Jūras zinātniskās un tehniskās pētniecības kopīga plānošana nodrošinātu šīs jomas izpētes koordināciju, kas ievērojami veicinātu jūru un okeānu Eiropas pētniecības telpas izveidošanu, kas ļautu ilgtspējīgi izmantot to esošos un neizmantotos resursus, stiprinātu Eiropas vadošo lomu un jūrlietu nozaru konkurētspēju, vienlaikus aizsargājot jūras vidi un pielāgojoties klimata pārmaiņu ietekmei.
- (9) Šajā ieteikumā paredzēto mērķu sasniegšanai dalībvalstīm ir jāsadarbjas ar Komisiju, lai noteiktu, ar kādām iniciatīvām Komisija var palīdzēt dalībvalstīm stratēģiskās pētniecības programmas izstrādē un īstenošanā.
- (10) Lai Komisija varētu sniegt ziņojumus Eiropas Parlamentam un Padomei, dalībvalstīm regulāri ir jāziņo Komisijai par šajā kopīgajā plānošanas iniciatīvā gūtajiem rezultātiem,

IR PIENĒMUSI ŠO IETEIKUMU.

1. Dalībvalstis tiek aicinātas pēc vajadzības atjaunināt to kopējo redzējumu par to, kā Savienības līmeņa sadarbība un koordinācija pētniecības jomā var palīdzēt risināt problēmu — saglabāt jūras un okeānus veselīgus un produktīvus un maksimāli palielināt to piedāvātās iespējas⁹.

⁶ COM(2008) 534.

⁷ COM(2008) 468.

⁸ 10246/10.

⁹ <http://www.jpi-oceans.eu>.

2. Dalībvalstīm tiek ieteikts izstrādāt kopīgu stratēģisku pētniecības programmu, nosakot vidēja termiņa un ilgtermiņa vajadzības un mērķus jūru un okeānu pētniecības jomā. Stratēģiskajā pētniecības programmā jāiekļauj īstenošanas plāns, nosakot prioritātes un termiņus un stratēģiskās pētniecības programmas īstenošanai nepieciešamos pasākumus, instrumentus un līdzekļus.
3. Dalībvalstīm tiek ieteikts stratēģiskās pētniecības programmā un īstenošanas plānā iekļaut šādas darbības:
 - a) pabeigt attiecīgo valsts programmu, pētniecības pasākumu un spēju apzināšanu, kā arī informācijas apmaiņu par tiem;
 - b) paplašināt kopīgas plānošanas pasākumu un tehnoloģiju novērtēšanas iespējas;
 - c) apmainīties ar informāciju, resursiem, paraugpraksi, metodiku un vadlīnijām;
 - d) noteikt jomas vai pētniecības pasākumus, saistībā ar kuriem ir vēlama koordinācija, kopīgi uzaicinājumi iesniegt priekšlikumus vai resursu apvienošana;
 - e) precizēt iepriekš d) apakšpunktā apzinātajās jomās kopīgi veicamos pētījumus;
 - f) vajadzības gadījumā kopīgi izmantot esošo pētniecības infrastruktūru vai saskaņotā veidā attīstīt jaunas iespējas, piemēram, jūras novērojumu infrastruktūru, kā arī izstrādāt modeļus un lietojumus konstatētajām vajadzībām;
 - g) veicināt un atbalstīt publiskā un privātā sektora ciešāku savstarpējo sadarbību, kā arī atvērtu jauninājumu vidi dažādos ar jūras novērojumiem, jūras resursiem un jūrniecības darbībām saistītos pētniecības pasākumos un uzņēmējdarbības nozarēs;
 - h) veicināt starpdisciplināru pieeju un *stimulēt* jūrlietu nozaru *savstarpēju apmaiņu un sadarbību*;
 - i) izstrādāt atbilstīgas zinātnes/politikas saskarnes attiecīgos jautājumos, piemēram, Direktīvas 2008/56/EK īstenošanā un jūras teritoriālajā plānošanā, kas ir paziņojuma "Integrēta Eiropas Savienības jūrniecības politika" būtisks mērķis.
4. Dalībvalstīm tiek ieteikts izveidot kopīgu jūru un okeānu pētījumu vadības struktūru, piešķirot tiesības izstrādāt vienotus noteikumus, nosacījumus un procedūras sadarbībai un koordinācijai un uzraudzīt stratēģiskās pētniecības programmas īstenošanu.
5. Dalībvalstīm tiek ieteikts kopīgi īstenot stratēģisko pētniecības programmu, tostarp savu valsts pētniecības programmu vai citu valsts pētniecības pasākumu ietvaros saskaņā ar Padomes Augsta līmeņa kopīgās plānošanas grupas izstrādātajām kopīgās plānošanas pamatnosacījumu vadlīnijām¹⁰.

¹⁰ ERC-GPC 1311/10. Pētniecības kopīga plānošana 2008.-2010. gadā un turpmāk — Augsta līmeņa kopīgas plānošanas grupas 2010. gada 12. novembra ziņojums Padomei — II pielikums.

6. Dalībvalstīm tiek ieteikts sadarboties ar Komisiju, lai apzinātu iespējamās Komisijas iniciatīvas, kas palīdzētu dalībvalstīm izstrādāt un īstenot stratēģisko pētniecības programmu, un saskaņot kopīgās programmas ar citām Savienības iniciatīvām šajā jomā, jo īpaši jūras zinātniskās un tehniskās pētniecības Eiropas Pētniecības telpas tīklu un Kopīgo Baltijas jūras pētniecības un attīstības programmu (*BONUS*).
7. Dalībvalstīm tiek ieteikts ar ikgadējiem progresa ziņojumiem regulāri ziņot Komisijai par šajā kopīgās plānošanas iniciatīvā gūtajiem rezultātiem.

Briselē, 16.9.2011

Komisijas vārdā —
Komisijas locekle
Máire Geoghegan-Quinn